

ΤΑ ΚΑΤΟΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Μά Ξεσφαιρα παρουσιάστηκε μπροστά του μιά σκιά, πού αὐτὴ τὴν φορὰ δὲν ἦταν δέντρον, μιά σκιά πού ἔτρεχε λαχανιασμένη.
—Ποιὸς εἶσ' ἐσύ; οὐρλιαξε ὁ Γκονζάγκας, φέρνοντας τὸ χέρι του στὸ σπαθί του.

Μιά κλαφιάρικη φωνή, τοῦ ἀπάντησε:

—Εἰμ' ἐγώ, ὁ Πεϋρόλ, ἀφέντη.

—Ποῦ εἶν' οἱ ἄλλοι; ρώτησε ὁ Γκονζάγκας. Τί ἔγιναν;

—Οἱ ἄλλοι τρέχουν στ' ἄλογα γιὰ νὰ φύγουν... Ἐλάτε! Ἐλάτε! Μόλις προφταίνετε νὰ σωθῆτε. Ὁ Λαγκαρντέρ σὰς ἀναζητᾷ παντοῦ... Τρέχει τώρα πρὸς τὸ μέγαρον, νομίζοντας πὼς θὰ σὰς συναντήσῃ στὸ δρόμο του, μὰ δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ξεαναγυρίσῃ ἐδῶ!... Ἐλάτε, πρὸς Θεοῦ!...

Μιά τρομερὴ λάμψη φώτισε τότε τὸ θέλημα τοῦ Γκονζάγκας.
—Καὶ ἡ Αὐγὴ, ρώτησε, ποῦ θρίσκειται; Εἶνε ἀκόμα στὴν ἐκκλησία!...

—Ναί, θρίσκειται ἐκεῖ, μὲ τὴν ντόνα Κρούζ, καὶ περιποιοῦνται τὸ Σαθερνύ, ποῦ τὸν πλήγωσε ὁ Ναθάιυ.

—Τότε τίποτε δὲν χάθηκε ἀκόμα! φώναζε θριαμβευτικὰ ὁ Γκονζάγκας. Ἔλα μαζί μου!... Κράτα τὸ σπαθί σου στὸ χέρι!...

Καὶ τὸν παρέσυρε τρέχοντας μὲ ὅλη του τὴν δύναμι πρὸς τὴν διεύθυνσι τῆς ἐκκλησίας.

Ἐπειτ' ἀπὸ μιά στιγμὴ ἔφτασαν ἐκεῖ. Ἡ Αὐγὴ κ' ἡ ντόνα Κρούζ, γονατιστὲς μπροστὰ σ' ἕνα ἀγαλμα τῆς Παναγίας, προσευχόντουσαν. Ὁ Σαθερνύ, ὁ ὁποῖος εἶχε συνελθεῖ ἀπ' τὸ τραῦμα του, εἶχε πάει νὰ συναντήσῃ τὸν Λαγκαρντέρ. Ἀκούγοντας θόρυβο στὴν ἐισοδὸ, γύρισαν χαμογελαστὲς τὰ κεφάλια τους. Μὰ ἀμέσως μιά κραυγὴ οὐρλιαχτὸς ἔξφυγε ἀπ' τὰ χεῖλιά τους.

Ὁ Γκονζάγκας κ' ὁ Πεϋρόλ, μὲ τὰ σπαθιά τους στὸ χέρι, προχωροῦσαν πρὸς αὐτὲς.

Ἡ Αὐγὴ θέλησε ν' ἀνορθωθῆ, μὰ ἡ ἀγωνία τῆς ἦταν τόση, ὥστε σωριάστηκε λιποθύμη στὴν ἀγκαλιά τῆς ντόνας Κρούζ. Ὁ Γκονζάγκας ὤρμησε τότε πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν ἀπέσπασε ἀπ' τὰ χεῖριά τῆς.

—Πάρ' τὴν ἐσύ! φώναξε στὸν Πεϋρόλ. Ἐγὼ θ' ἀναλασθῶ τὴν ἄλλη!...

Ὁ Πεϋρόλ πήρε τὴν λιποθύμη Αὐγὴ στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴν Γκονζάγκας θέλησε νὰ κἀν τὸ ἴδιο μὲ τὴν ντόνα Κρούζ, μὰ τὸ πῶγμα δὲν ἦταν τόσο εὐκόλο μ' αὐτὴ. Γιατὴ ἡ τολμηρὴ νέα ἄρχιση ν' ἀμύνεται μὲ λύσσα.

Τέλος κατάρθρωσε νὰ ἐκμηδενίσῃ τὴν ἀντίστασι τῆς καὶ σχεδὸν ἀναίσθητη καὶ αὐτὴ τὴν πήρε στὴν ἀγκαλιά του.

Ἀμέσως, ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ τὸν Πεϋρόλ, ἔτρεξε πρὸς τὴν ἔξοδο τῆς ἐκκλησίας. Μὰ τὴ στιγμὴ πού ἔβγαναν ἔξω, ἡ Αὐγὴ ἄνοιξε τὰ μᾶτια τῆς. Μέσα σὲ μιά στιγμὴ, ἀντέληφθη τὴν κατάστασί τῆς καὶ μ' ἀπελιπομένη κραυγὴ ἔξφυγε ἀπ' τὰ χεῖλιά τῆς:

—Ἐρρίκε!... Ἐρρίκε!... Βοήθεια!...

Μιά θρονιτερὴ φωνὴ ἀκούστηκε τότε, ἀπὸ μακριὰ ὄμως:

—Ἐρχομαί, Αὐγὴ μου, πολυαγαπημένη! Ἐρχομαί!

Καὶ συγγνώμης ἀκούστηκε ἕνα δυνατὸ ποδοβολητὸ στὴν ἐισοδὸ τοῦ κοιμητηρίου.

Μὰ ἐντωμεταξύ, ὁ Γκονζάγκας κ' ὁ Πεϋρόλ ἔτρεχαν μὲ ὅλη τους τὴν δύναμι.

Ἐπειτ' ἀπὸ λίγες στιγμὲς, ἔφτασαν κοντὰ στοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι θρικοκόντουσαν πειὰ πᾶντο στ' ἄλογά τους, ἔτοιμοι νὰ ξεκινήσουν.

Δυὸ ἄλογα θρικοκόντουσαν χωρὶς ἀνασῆτες κ' ἕνα ἀμάξι. Χωρὶς νὰ χάνουν στιγμὴ, ὁ Γκονζάγκας κ' ὁ

Πεϋρόλ, ἔρριξαν στὸ ἀμάξι τὶς δυὸ αἰχμαλώτους τους κ' ἔπειτα καθάλλησαν στ' ἄλογα.

—Ἐμπρός! Δρόμο γιὰ τὴν Ἰσπανία! οὐρλιαξε τότε ὁ Γκονζάγκας στοὺς φίλους του. Κι' ἂς ἔρθεῖ ὁ Λαγκαρντέρ νὰ μοῦ πάρῃ ἐκεῖ τὴν ἀγαπημένη του.

Ἀμέσως ὁ ὄμιλος ξεκίνησε καλπάζοντας μὲ ὅλη τὴ δύναμι τῶν ἄλλων τους.

Τὴν ἴδια στιγμὴ, ἔφτασαν ἐκεῖ λαχανιασμένοι ὁ Λαγκαρντέρ, ὁ Σαθερνύ, ὁ Κοκαριτὰς κ' ὁ Παπουαλά.

—Κατάρτα! φώναξε ὁ ἱππότης, θρικοκόντας τὸν ὄμιλο τῶν ἀπαγωγῶν ν' ἀπομακρύνεται. Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἐν' ἄλογο.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

I
ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΟΚΥΝΗΓΙ

Στὸ δρόμο πού ὀδηγοῦσε πρὸς τὴν Ἰσπανία, ἐκείνη τὴ νύχτα τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1718, ἡ σελήνη φώτιζε ἕναν ὄμιλο ἀπὸ ἀρκετοὺς ἱππεῖς πού κάλπαζαν μὲ μανία.

Ὁ καιρὸς ἦταν ὠραῖος, ὁ δρόμος ἀρκετὰ καλὸς, καὶ τ' ἄλογα εἶχαν κάθε ἐλευθερία νὰ τρέξουν.

Κάλπαζαν τόσο γρήγορα μέσα στὴ νύχτα, κάτω ἀπ' τὶς γλωμὲς ἀχτίνες τοῦ φεγγαριοῦ, ὥστε θὰ νόμιζε κανεὶς πὼς βλέπει νὰ περνῶν οἱ Καβαλλάρηδες τοῦ Θεαίντου τῶν παλιῶν θούλιων τῆς Γερμανίας.

Οἱ λιγοστοὶ χωρικοὶ πού θρικοκόντουσαν ἔξω αὐτὴ τὴν ὥρα, διαυροκοπιόντουσαν τρεμάμενοι κ' ἡ σπεῖρες τῶν κακοποιῶν τοῦ λυμαινόντουσαν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ τῆν ὑπαιθρου, ζῆτι νὰ ἐπιτεθοῦν, ἀποτραφιόντουσαν τρομαγμένοι.

Οἱ καθαλλάρηδες αὐτοὶ ἦσαν χωρισμένοι σὲ δυὸ ὄμιλους, κ' ὁ ὄμιλος πού ἔρχονταν δευτέρως κατεδίωκε τὸν πρῶτο.

Ἐν' ἀμάξι ἐπεβράδωνε τὸ δρόμο τοῦ πρῶτου ὄμιλου καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα, οἱ δίκαιτοι τοῦ δέν θ' ἀργούσαν νὰ τὸν συναντήσουν, γιατί ἡ ἀπόστασι πού τοὺς χωρῖζε δὲν ἦταν παραπάνω ἀπὸ τρεῖς λεῦγες.

Ὁλὴ ἡ σπεῖρα τῶν φίλων ἡ μάλλον τῶν συνόχων τοῦ Γκονζάγκας, θρικοκόνταν ἐκεῖ, ἐκτός τοῦ Λά Φόρ, τοῦ Σουαζὸ καὶ τοῦ Ναθάιυ. Τὰς δυὸ πρῶτους, τοὺς εἶχε σκοτώσει ὁ Λαγκαρντέρ, ὁ δὲ Ναθάιυ εἶχε μετανοήσῃ κ' εἶνε ἐγκαταλείψῃ τὸν Γκονζάγκα τὴν τελευταία στιγμὴ.

Καὶ τότε μιά τρομερὴ συμπλοκὴ θὰ γινόταν χωρὶς ἄλλο γύρω ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀμάξι πού περιεῖνε ἀφελῶς τὸ ἔπαθλο τῆς καταδουλοῦσης...

Ἐπαθλο πολύτιμο ἂν ἔκρινε κανεὶς ἀπὸ τὴν ταχύτητα τῆς φυγῆς καὶ ἀπὸ τὰ μέτρα πού εἶχαν λάθει οἱ συνάδελφοι: ὄλοι ὄσοι σὺλγαν κρατοῦσαν ἐξυμνησμένα τὰ σπαθιά τους στὸ χέρι.

Πλὴν στὴν πόστα τοῦ ἀμαεῖοῦ, κάλπαιε ὁ ἀρχηγὸς τους, ὁ Φίλιππος τῆς Μαντούας, πρίγκηψ Γκονζάγκας.

Οἱ ἄλλοι πού περιστοιχίζον τὸ ἀμάξι, ἦσαν ὁ Μοντουπέο, ὁ Νοσέ, ὁ Ταράν, ὁ Λαβανιάτ, ὁ Βαρῶνος ντὲ Μπάς, ὁ Ὀριόλ, ὁ ὁποῖος, παρ' ὅλη τὴν κομικότητά του, προσπαθοῦσε νὰ φανῇ γενναῖος καὶ μπροστὰ ἀπ' ὄλους ὁ Πεϋρόλ.

Μέσα στὸ ἀμάξι θρικοκόνταν ἡ Αὐγὴ ντὲ Νεβέρ, μὲ τουαλέττα νύ-

Ὁ Ὀριόλ, παρ' ὅλη τὴν κομικότητά του, προσπαθοῦσε νὰ φανῇ γενναῖος...

φης, κλαίγοντας άπαρηγόρητα και πλάι της ή ντόνα Κρούζ, κρατώντας της τή χέρια και ίκετεύοντάς την νά έχει έμπιστοσύνη στο Λαγκαρντέρ.

—Ναι, έγω έμπιστοσύνη, τής άπαντοίσε ή Αύγη. Τό ξέρω πώς θά μάς σώση, άν είναι ζωντανός. Μά τί συνέβη τήν ώρα πού μάς άπάγησαν ;... 'Οχι' οι φίλοι τού Γκονζάγκα είχαν μαζευτή στο κοιμητήριο γιά νά τόν σκοτώσουν...

—Δέκα σπαθιά, δέν εινε τίποτε έναντίον τού δικού μου, είπε μέ πεποίθησι ή ντόνα Κρούζ. "Αν ήταν σκοταμένο, αύτό πού μάς περιστοιχίζουν δέν θάφευγαν τόσο γρήγορα, σαν νά τούς κυνηγούσαν χίλιοι διαβόλοι.

Και, ακούοντας, φίλησε τή φίλη της και τής είπε τρυφερά : —Μήν ξεχνιάς, πώς κι' ό άγαπημένος μου ό Σαβερνύ, εινε τώσα μαζί του... Δέν έγουμε τίποτε νά φοηθθούμε...

'Ο Γκονζάγκας θά ήθελε πολύ νά μάθη τί έλεγαν. Μά μόλις τό κεφάλι του φαινόταν από τήν πόρτα τού άμαξιού, ή δυο φίλες σφισγόντουσαν ή μία κοντά στην άλλη και σώπαιναν.

—Θά δυσκολευτώ πολύ νά τίς χωρίσω, συλλογιζόταν. "Η φίλια τους εινε πού δυνατή από τά σχεδιά μου. Αυτή ή ανόητη "Ατσιγανουπούλα, τήν όποία έβαλα στο δρόμο τής τύχης, τ' άρνήθηκε όλα πρós χάριν τής φίλης της. "Ετσι είν' αύτή ή ράστα τών "Ατσιγγάνων... Βάζουν τά αισθήματα πάνω άπ' τά μεγαλεία κι' άπ' τό χρήμα, στη στιγμή πού έγω άφήρησα όλο τόν κόσμο γιά νά τ' άποτήσω... Είν' άλήθεια πώς αύτό μέ καταστρέφει τώρα... Μά είμαι τάρχα πραγματικά κατεστραμμένος ;... "Όταν βγάλω τό Λαγκαρντέρ από τή μέση, ό αντίθαιλεύς θά μέ ξαναβιδή... και τότε θά λογαριαστούμε... Τώρα όμως φεύγω μπρός από τό Λαγκαρντέρ ! ...

Μάζεψε τίς γροθίες του κι' έσφιξε τό σπαθί του πού δυνατά Τό άλόγο του άναπήρσε, καθώς, άπάνω στη μανία του, τό σπύρισε μέ όλη του τή δύναμη.

"Επειτα έρριξε μία ματιά σ' αύτούς τών περιστοιχίζαν. —Εκτός από τό Ναθάβι και τό Σαβερνύ, πού είχαν τήν τέλμη νά μ' ή καταλείψουν, όλοι οι άνθρωποι μου βρίσκονται εδώ...

...όλοι όσοι δέν... σκοτώθηκαν!... Τους ύποσχέθηκαν ότι αύριο, δηλαδή "έπειτ' από μερικέσ ώρες, θά εινε οι πρώτοι στο Παρίσι, ή θά βρίσκονται, γεμάτοι χρυσάφι κι' έλπίδες, στο δρόμο τής "Ισπανίας.

Και πρόσθεσε μέ σαρκαστικό τόνο :

—Οί πρώτοι στο Παρίσι!... "Επί τό παρόντος, είμαστε οι τελευταίοι... "Αν μάς έρχόταν ή βρεξί νά γυρισουμε πίσω, εινε φανερό πώς θά μάς έσέλναν κατ' ευθείαν στο δημιο... Μά δέν είπαμε ακόμα τήν τελευταία λέξι...

"Ερριξε μία δεύτερη ματία στους φίλους του κι' έξακολούθησε :

—"Όλοι αύτοί μ' άκολουθούσαν γιά τό χρυσάρι... Χρυσάρι έχω άφθονο κα' θά τους δώσω όσο θέλουν! Θά τους τό πετάω καταμουτρα θά τους πληρώσω... "Ετσι θά τους άγοράσω γιά καλά-καλά... Και σαν πωλημένοι πού θά εινε, δέν θά διατάζουν νά τραβήξουν τό σπαθί τους έναντίον τής πατρίδος τους τής Γαλλίας και τού αντίθαιλεύς της... "Εγω τουλάχιστον δέν είμαι Γάλλος! Τόσο τό χειρότερο γι' αύτους!

Σπύριζαν πάλι τό άλόγο του και φώναζε :

—Πιό γρήγορα! Πιό γρήγορα!

Κι' ό όμιλος τών φυγάδων χάθηκε μέσα στη νύχτα...

"Ο δεύτερος όμιλος, ό όμιλος τών δικατών τους, κάλπαζε άκόμα πιό γρήγορα, άν αύτό ήταν δυνατόν.

Τρείς μονάχα άνδρες τών άποτελούσαν, γιατί ό μαρκήσιος ντε Σαβερνύ, λόγω τού τραυματός του, είχε μείνει στο Παρίσι.

"Επί κεφαλής βρισκόταν ό ίππότης "Ερρίκος ντε Λαγκαρντέρ.

"Ο ίππότης φορούσε ακόμα τά ρούχα, τά όποια τού είχαν άφήσει γιά ν' άνέβη στο Ικρίωμα όπου λίγο έλειψε νά πέση τό κεφάλι του, έξ αιτίας μιας δικαστικής πλάνης. Στά μάτια του, ή όργη είχε άντικαταστήσει τή θλιψη.

"Ηταν χωρίς καπέλο και ό άνεμος άνασκήκωνε τά χρυσά μαλλιά του σαν φωτοστέφανο. Τά ρουθούνια του έπαλλαν.

Τά λεπτά του χείλη ήσαν σφιγμένα. Τό πουκάμισό του, τό μονόρχειο πού σκέπαζε τό έπάνω μέρος του σώματός του, είχε κολλήσει στο κορμί του από τών ιδρώτα και τόν άνεμο και τό βλέμμα του, τρυπώντας τά σκοταδία, έρευνοούσε τό δρόμο μπροστά του.

Στό δεξι του χέρι, έσφιγγε μέ όλη του τή δύναμη τό σπαθί του, τό σπαθί πού τού είχε δώσει ό αντίθαιλεύς και τά γονάτα του πίεζαν σαν τανάλια τά πλευρά τού άλόγου του, πού δέν άντεχε πιά.

Σ' αύτήν τήν τρελλή καταδίωξι, τής όποίας σκοπός ήταν ή σωτηρία τής Αύγης κι' ή έξόντωση τού Γκονζάγκα, ό Λαγκα-

ντέρ ήταν ώραιότερος από ποτέ.

Πίσω του, ό Κοκαρντάς κι' ό Πασπουάλ, περνούσαν δύσκολες στιγμές, γιατί είχαν καταπιστή τώρα ύποχρεωτικά μ' ένα σπάρ, πού τούς ήταν ενετελώσ άγνωστο.

"Ο πρώτος, ό όποίος ίσχυριζόταν πώς τά ήξερε όλα, ακόμα και τήν ίππασία, μέ δυσκολία κρατιόταν άπάνω στη σέλλα του. Μά, παρ' όλ' αύτά, ήταν περήφανος, γιατί τού είχε παρουσιασθή, γιά πρώτη φορά στην ζωή του, ή ευκαιρία νά χρησιμοποιήσά τό σπηρούνια του, τά όποια βροντούσε παντού και τά όποια ποτέ δέν τού χρείασθηκαν.

"Ο Πασπουάλ πάλι δέν ήθελε νά δειχτή κατώτερος τού σπύριου του. Μαζεμένος άπάνω στην σέλλα του σαν μαιμού, ένοιωσε συχνά τά γονάτα του νά χτυπούν τό σπύριον του και, πολλές φορές, γιά νά μη γκρεμοσασκιστή, άγκάλιαζε τόν τράχηλο τού άλόγου του.

Τό άλόγο του άκολουθούσε τό άλόγο τού Κοκαρντάς. Τό άλόγο τού Κοκαρντάς άκολουθούσε τό άλόγο τού Λαγκαρντέρ. Κι' οι τρείς μαζί διεσχίζαν τό διάστημα, σαν τρία φτερωτά φαντάσματα.

—Κατάρα! Διψάω! μούγκρισε έξαφνα ό Κοκαρντάς. "Ο Μικρός μας Παρισινός μάς πηγαίνει στο διάβολο και μόνο χαλίκια και χούματα μπαίνουνε μέσα στο λαγγύγι μου... "Η γλώσσα μου ξερόθηκε!

—Μά τόν άνεμο! τού άπάντησε περιπατητικά ό Πασπουάλ.

"Επειτ' από ένα ζέταρτο, ήρθε ή σειρά τού τελευταίου νά μιλήσθ.

"Οί καιροί εινε σκληροί, Κοκαρντάς!... είπε. Μου φαίνεται πώς ήταν προτιώτερο, άντι νά τρέχουμε καθάλα στο σκοτάδι, μέ κίνδυνο νά σπάσουμε τά κεφάλια μας, νά...

—Σώπα! τόν διέκοψε ό φίλος του. Δέν παίρνεις παράδειγμα από τό Λαγκαρντέρ... "Η νύχτα αύτή έπρεπε νά εινε ή πρώτη νύχτα τού γάμου τού Λαγκαρντέρ κι' όμως αύτές βρίσκεται εκεί, μπροστά μας, στο δρόμο τής "Ισπανίας...

—Δέν λέω, άπάντησε ό Πασπουάλ, μά θά μπορούσαν νά κανο-

νοτυούν και διαφορετικά τά πράγματα... Θά μπορούσαν, λ. χ. νά κοιμάται αύτή τή στιγμή στην άγκάλια μιας άμορφης κοπέλλας...

—"Α! Αυτό εινε μόνο ; Εκανε σαρκαστικά ό Κοκαρντάς. "Αγκάλιασε τότε τόν άνεμο... Εινε ένα καλό φάρμακο, τόσο έναντίον τής δίψας, όσο κι' έναντίον τού έρωτος!...

Κι' οι δυο παλληκαράδες μας άρχισαν νά γελούν...

"Εντωμεταξύ, κατεβρόχιζαν τά χιλιόμετρα και μπροστά τους δέν ύπήρχε τίποτε, τίποτε άλλο από τή σιωπή και τό σκοτάδι.

"Ο Λαγκαρντέρ έβίαζε διαρκώς και πιό πολύ τ' άλόγο

του, τό όποίο είχε άρχισει νά λυγίση. "Ο καθαλλάρη του δέν ήταν πιά σίγουρος γι' αύτό, γιατί τό είχε νιώσει αρκετές φορές νά κλονίζεται κάτω άπ' τά πόδια του.

Τί θά γινόταν, άν τό ζώο δέν μπορούσε νά προχωρήσει περισσότερο ή άν σαριαζόταν έξαφνα κάτω ; Θά μπορούσε βέβαια νά πάρη τό άλόγο τού Κοκαρντάς ή τού Πασπουάλ, μά έτσι θά έτερείτο ενός γερού μπράτσου κι' ενός καλού σπαθιού. Κι' ένας λιγώτερο, είχε σημασία στη στιγμή πού όλοι-όλοι ήσαν τρεις, μολοντί ό Λαγκαρντέρ μόνος άζιζε γιά δώδεκα...

Είχε τώρα πιά τά πόδια του τό χειρότερο παληάλογο, μά είχε τήν άείλιον τό παληάλογο αύτό νά τρέχη σαν καθαρόαιμο άλόγο τής "Ασσίας...

Τό τσίμπημα μέ τήν αιχμή τού σπαθιού του στα νώτα και τό φτωχό ζώο πού άφριζε, φάνηκε σαν νά ξαναβρήκε τίς έξαντλημένες δυνάμεις του.

—Πιό γρήγορα! Πιό γρήγορα! φώναζε ό Λαγκαρντέρ.

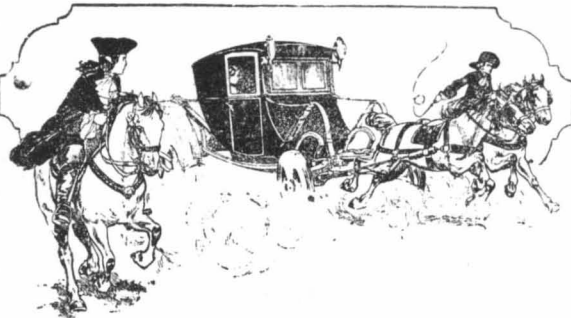
"Η ήμέρα άρχισε νά σκάξη. "Ο "Ερρίκος δέν διέκρινε τίποτε μπροστά του, μά ακούοντας, μπόρσε νά δεη κάτω στη γη τά ίχνη πού είχαν αφήσει ή ρόδες ενός άμαξιού και τά πέταλα πολλών άλόγων.

Καθώς άνασκήκωσε τό κεφάλι του, διέκρινε μπροστά στο στήθος τού άλόγου του, τεντωμένο στο δρόμο, ένα σκυλι γερά δεμένο στο δρόμο, στο ύψος ενός άνθρώπου.

"Εμπόδιο παιδιάτικο, πού θά μπορούσε ώστόσο νάχη σοβαρές συνέπειες και νά προκαλέση άρκετή καθυστέρηση, άν δέν τό έβλεπε έγκαιρος.

"Ο Λαγκαρντέρ άνάγκασε τό άλόγο του ν' άνασκηκώθ και νά τό ύπερηδέσθ, χώνοντας τό σπαθί του τρία έκταστομέτρα μέσα στο μηρό τού ζώου. "Ετσι πέρασε.

Μά πριν προφτάσει νά ειδοποιήσθ τούς συντρόφους του σχετικώς και νά κάνει μεταβολή νά νά κόψη τό σκυλι, οι δυο παλ-

—Πιό γρήγορα !... Πιό γρήγορα !...

ληκαράδες μέρα πήγαν και έπεσαν πάνω σ' αυτό.

Ο Πασπουάλ ξωφόλησε μ' ένα τινάγμα, που τον πέταξε τρία μέτρα μακριά, με τὰ μούτρα στην άμμο, όπου κι' έμεινε ξαπλωμένος. Τό ίδιο έπαθε κι' ο Κοκαρντάς, με αυτός άνασηκώθηκε άμέσως κι' έτρεξε να σηκώσει και το φίλο του, ο οποίος ώστόσο δεν είχε πόδι τίποτε.

Έτσι, ώς που να ξανακαβαλλήσουν τ' άλογά τους, πέρασαν πέντε λεπτά, πέντε λεπτά, που σ' αυτήν την περίσταση άξιζαν μίλες όλοκλήρους.

Ο Λαγκαρντέρ, έντωματάξ, χωρίς να τούς περιμένει, είχε συγχέσει την ξεφρενιασμένη ίππασία του μέσα στο ανοτάδι, που του έκρυβε τους φυγάδες, οι όποιοι τώρα μόλις μιά λεύγα απέχον απ' αυτόν.

Οι δύο παλληκαράδες μας, βλέποντας ότι ο Λαγκαρντέρ είχε προηγήθι, θέλησαν να τον συναντήσουν, αναπτύσσοντας όλη τους τήν ταχύτητα. Τόσο το χειρότερο για τὰ ζώα τους άν έσκασαν. Ή μάρα είχε ρθει πάλι και θά μπορούσαν να βρουν άλλα.

— Σπρούνιασε!... Σπρούνιασε τ' άλογό σου, διάβολε! φώναζε στύν Πασπουάλ ο Κοκαρντάς, ο ποίος χρησιμοποιούσε για πρώτη φορά τὰ δικά του σπρούνια.

— Νά το σπρούνιασε! ψιθύρισε, ασσιασμένος ο Πασπουάλ. Μά δεν έχω σπρούνια...

— Έπρεπε νάχης!... Ένας εὐπατρίδης, δεν ταξιδεύει ποτέ χωρίς σπρούνια... Έπρεπε νάχης!... Έγώ που σου μιλάω, γεννήθηκε με σπρούνια!... Τό θυμάμαι ακόμα αυτό!

Ο Πασπουάλ χαμογέλασε, γαντζώθηκε ακόμα πιό δυνατά στο άλογό του κι' ή αύγη που χάραζε, τους είδε να περνούν

σάν άνευστρόβιλος. Ο ένας μεγαλύτερης και ψηλός, με τὰ μουστανία του άνορθωμένον και με τὸ στόμα του άνοιγνο, γιατί διφούσε. Κι' ο άλλος πασιμένος με όλη του τή δύναμη από τὸ λαμό του άλόγου του, σάν χιματζής, που τόν έβγαλαν να καθαλλήσιν ένα γαϊδάρο.

Έπειτ' από μισή ώρα, συνάντησαν τὸ άρχηγό τους.

Τὸ άλογό του Λαγκαρντέρ είχε άποκάει και τὰ τοιμημάτα του σπαθιό του άναβάτου του δεν μπορούσαν πεία να τὸ κάνουν να προχωρήσει ούτε βήμα.

Είχε αριασθή στη μέση του δρόμου και ματωμένους άφρός έβγαίνει απ' τὸ στόμα του.

Μιά πηγή ήταν εκεί κοντά. Ο Λαγκαρντέρ πηγαίνειοργόταν, φέρνοντας νερό μέσα στη χοίφια του και βρέχοντας μ' αυτό τὰ ρουθούνια και τὰ χείλη του ζώου.

Έπειτα προσπάθησε να τὸ άνασηκώσει. Μά τὸ κάκου... Τὸ άλογό ξανάπεσε γονατιστό, τέντωσε τὸν τράχηλό του και ρύνασε για στερνή φορά... Έπειτα τινάχτηκε σύγκορμο κι' άπόμεινε άσάλευτο... Είχε ψηφίσει!

Ο Λαγκαρντέρ πρότεινε τὸ σπαθί του ποὸς τὸν όρίζοντα και φώναζε:

— Μό εφευείγεις αυτή τή νύχτα Γκονζάγκα, μά έχουμε όλη τήν ημέρα μπροστά μας για να κανονίσουμε τούς λογαριασμούς μας... και τὰ σύνορα είν' ακόμα μακριά.

II

ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ο Λαγκαρντέρ έριξε μιά τελευταία ματιά στο άλογό του, ποὸς ψηφίσει.

Τώρα ή καταχνίεσ τής αύγης διαλύόντουσαν κι' ή μέρα άπλώνονταν σιγά-σιγά.

Ο Ιππότης άνοουδισ πόσε λεύγεσ είχε διανώσει, μά μπορούσε τώρα να παρακολουθήσει βήμα πρὸς βήμα τὰ ίχνη τών τροχών του άμαξιό και τ' άποτυμμάτα τών άλόγων τών φυγάδων. Τὰ ίχνη αυτά ήταν ακόμα πολύ προσοατα και τόν έκαναν να έλπίζη ότι πριν απ' τὸ μεσημέρι, θα συναντούσε τὸ Γκονζάγκα.

Μά για να τὰ πετύχθι αυτό, χρειαζόταν άλογο... Μό φαίνεται πως δεν είνε ασωτό, ψιθύρισε ο Κοκαρντάς, στο ατι του Πασπουάλ, να είμαστε έμεις καθάλας, ενώ ο Μικρός μας Παιριονός είνε πεζός. Τί ιδέα έχεις γι' αυτό; — Έγώ, τὸ άπάντησε ο Πασπουάλ, είμαι προθυμότερος να

τὸ παραχωρήσω τὸ δικό μου. Μη μοὺ μιλάς πεία για άλογο! Άρκετα μ' έκαναν να υποφέρω ως τώρα ή γυναικες... Έγώ δεν είμαι καθάλαρης.

Ο Κοκαρντάς τόν κύτταξε, έστειψε τὸ μουστάκι του και σηροώνισε τὸ άλογό του. Είχε σε όλο του τὸ παρουσιαστικό μιά τέτοια έκφορά οίκτου και ασρκασμο, ώστε ο Κοκαρντάς ένοιωσε ρίγος στη ράχη του και γύρισε αλλοθ τα μάτια του!

— Κατέβα λοιπόν απ' τὸ άλογό σου, τὸ πὸ φώναζε τότε ο πρώτος. Για τή τιμή σου και για τήν τιμή τών συντρόφων σου, είνε προτιμότερο να είσαι πεζός άν πρόκειται να περάσουμε από καμιά πολιτεία. Άλλοίως θα γελοιοποιηθούμε!

Έξαφνα, ή καταχνιά κατέθηκε πολύ γρήγορα ως τὸ έδαφος, διαλόθηκε, σκορπίστηκε.

Παντού, εμπρός, πίσω, στα πλάγια, ως εκεί που χανόταν τὸ θέλημα, τὸ έδαφος ήταν έπίπεδο. Μακριά μόνο, ξεχώριζαν οι πυργίσκοι και τὰ τείχη μιάς πόλεως και, πάνω απ' όλα, δύο ύψηλα καμπαναριά μιάς μεγαλοπρεπούς μπροστοπέρας, που φαίνοντουσαν σαν να τροπούσαν τὸν ούρανο. Ήταν ή Σάρτη.

Συγχρόνως ο Λαγκαρντέρ έβγαλε ένα έπιφώνημα θριβέθου. Είχε διακρίνει μπροστά του, σε άπόσταση λιγώτερη από λεύγα, τὸν βιλιό που σημάτιζαν γύρω από τὸ άμάξι, με τούς δύο αίχμαλώτους, ο Γκονζάγκασ κι' οι φίλοι του.

Κι' εκείνη τή στιγμή ένοιωσε τὸν έαυτό του ακόμα πιό δυνατά.

Τήν ίδια στιγμή, μέσα στο άμάξι, ή ντόνα Κρουζ ψιθύριζε στο ατι τής Αυγής:

— Βλέπεις τὸν ήλιο που άνατέλλει... Ο Λαγκαρντέρ τόν κύτταζε αὐτὴ τή στιγμή να ψώνεται άπρος κ' έσύ, και λέει: τί δεν θα άνατείλην ο άνις πολλής φορές πάλι να τὰ πείσει.

— Άν ο Έρρίκος Πασκουάνα να ήσε είνε ασωτε κλάσας! ψιθύρισε ή Αυγή.

Και γέρνοντας τὸ κεφάλι της στο στήθος τής ρίλης της, άρχισε πάλι να κλαίει. Γιατί είνε μερικές στιγμές άπελιτισίας, που κ' ή πιό δυνατές ψυχές δεν έχουν πεία έπιποσούσι στο μέλλον.

Είχε ζητήσει από τὸ Θεό ως ύπέρτατη χάρι να ένώση με τὸν μισητήρα της ποὸς εκείνος άνέβει στο ίκρίωμα. Είχε έλπισει, ότι αυτή ή παρηγορία θα τήσ διόταν κι' ότι άν τὸ αίμα του Λαγκαρντέρ έτορχει, θα πεταγόντουσαν έπιποσικέσ σταγόνες απ' αυτό στο λευκό υφικό τής φόρεμα και θα τὸ έκαναν ένα κειμήλιο ιερό, ποὸ θα τὸ ελόγεσ και θα τὸ φιλούσε κάθε μέρα, ώσπου να τή θείουν μ' αυτό.

Και τόσα δεν ήξερε άν ζούσε ακόμη... Δεν ήξερε τίποτε, εκτός απ' τὸ ότι τήν κραιραν μακριά του... κι' ότι δεν μπορούσε να κλάφθι πάνω απ' τὸ

πιδμα του, άν ήταν νεκρός!

Ένωματάξ, ή μακριά νυχτερνή ίππασία είχε κουράσει τούς φίλους τὸ Γκονζάγκα.

Ο θαρώνος ντε Μπαζις κάπνιζε σάν κουραός. Ο Μονταμπέρ, ο Νοσέ, ο Λαζαγιάντ κι' ο Τασάν συλλογίζοντουσαν πράγματα που δεν ήταν καθόλου εύθυμα. Όσο για τὸ χοντρό "Οριόλ, ρογάλιζε με τόν ένα άγκάνα του άκουσμαμένο στο άλογο του κι' άνεριοζόταν πὸς ή Νιζελ τόν φιλούσε.

Τὸ άλογο τὸ Πεύρόλ δεν πήγαινε πεία μπροστά. Ο ίδιος είνε τήν διμ σκιάντρο που τὸ φέρσαν έναν μαύρο μαϊδύα. Μονάχα ο Γκονζάγκασ διατηρούσε τὸ χαμόγελό του στα χείλη του, μά ήταν ένα μικρό χαμόγελο γελάτο ασρκασμο και πείσμα.

Άν γελούσε δυνατά, τὸ γέλιο του θα προκαλούσε πένθημη έντύπωσι.

Ο Γκονζάγκασ χαμογελούσε, ενώ θάα τίποσ, τούς όποιους παρέσυρε μαζί του στην εκδίκησή του και στην πῶσι του, εκλαίγαν κ' είναν τήν ψυχή τους μαύρη, ενώ όλοι τόν καταρίντουσαν... Χαμογελούσε, έπειδι θεωρούσε κιάλας τόν έαυτό του άσφαλιμένο απ' τόν κίνδυνο, γιατί νόμιζε πως θα ήταν πιό δυνατός απ' τή μοίρα, χωρίς να συλλογίζεται ότι ή εκδίκηρι έρχεται πάντοτε στην ώρα της.

Σε μιά στιγμή, έσκυψε πρὸ τήν πόρτα τὸ άμαξιό και έλεπε στις δύο νέες, με εϊρωνική εογένεια:

(Άκολουθεϊ)

